

ULUSAL MESLEK STANDARDI

DERİ İŞLENTİ OPERATÖRÜ

SEVİYE 4

REFERANS KODU / 10UMS0102-4

RESMİ GAZETE TARİH-SAYI/ ...

Meslek:	DERİ İŞLENTİ OPERATÖRÜ
Seviye:	4^I
Referans Kodu:	10UMS0102-4
Standardı Hazırlayan Kuruluş(lar):	İSTANBUL TEKSTİL VE KONFEKSİYON İHRACATÇI BİRLİKLERİ (İTKİB)
Standardı Doğrulayan Sektör Komitesi:	MYK Tekstil, Hazır Giyim, Deri Sektör Komitesi
MYK Yönetim Kurulu Onay Tarih/Sayı:	30.11.2010 Tarih ve 2010/70 Sayılı Karar
Resmi Gazete Tarih/Sayı:	
Revizyon No:	00

^I Mesleğin yeterlilik seviyesi, sekizli (8) seviye matrisinde seviye (4) olarak belirlenmiştir.

TERİMLER, SİMGELER VE KISALTMALAR

AÇKI YAPMA: Derilerin liflerinin ve çapının açılmasını,

ASORTİ: Derilerin kalitesi, cinsi, büyüklüğü, kalınlığı istenilen mamul deri tipi gibi özelliklerine göre sınıflandırılmasını,

BADANA YAPMA: Küçükbaş hayvan derilerinin yüzeyindeki kılın alınması için kirecin derinin alt yüzüne sürülmesi işlemini,

BANYO SUYU: Derilerin içinde işlem gördüğü suyu,

BAZİFİKASYON: Deri tabaklama aşamasında, bir sonraki işleme hazırlık olarak, asit-baz dengesinin sağlanması işlemini,

BİTİM İŞLEMLERİ/FİNİSAJ: Derinin kullanım özelliklerini, kullanım süresini ve kalitesini arttıran son işlemi,

BOME: Sudaki tuz miktarını,

BUDAMA/PITRAK ALMA: Derinin kullanılmayan parçalarını keserek ayıklamayı,

DEPİKLE: Koruma amaçlı pikle yapılan derilere uygulanan pikleyi çözme işlemini,

ETLEME/KAVELATA YAPMA: Ham derinin et yüzeyinde kalmış olan yağ parçalarının kavelata makinesi ile alınmasını,

FİKSASYON/BAĞLAMA: Deriye uygulanan retanaj, boya ve yağlama işlemlerinin kimyasal ve fiziksel olarak deriye bağlanmasını sağlamayı,

FİZİKSEL YUMUŞATMA/PATPAT/İSKEFE: Deriyi istenilen yumuşaklığa getirmek için makine yardımıyla yapılan fiziksel yumuşatma işlemini,

GERGİ/ÇAKIM/ÇİVİLEME: Deri yüzeyini düzeltme, fazla esnemesini engelleme ve deri yüzeyinin düzeltilmesi ile form kazandırılması işlemlerini,

HAM DERİ: Hayvanlardan yüzülerek elde edildikten sonra salamura işlemlerinden başka bir işlem görmemiş derilere verilen ismi,

ISCO: Uluslararası standart meslek sınıflamasını,

ISLATMA/YUMUŞATMA: Konservasyon sonucu kaybettiği suyu geri kazandırmak, temizlemek amacı ile deri ve postların havuz, dolap, pervanelerde bekletilmesini,

İSG: İş Sağlığı ve Güvenliğini,

İSTİFLEME/SEHPALAMA: Derilerin üst üste uygun şekilde konarak bekletilmesini,

İŞLENTİ: Ham deriyi işleme aşamalarını,

KESİT KONTROLÜ: İşlenti aşamasında derinin kesitinin PH ve optik kontrolünü,

KİREÇ GİDERME: Kireçleme sonrası deride kalan kireç artıklarının deriden uzaklaştırılmasını,

KİREÇLEME: Derideki kılların kimyasal işleme giderilmesini,

KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM (KKD): Çalışanı, yürütülen işten kaynaklanan, sağlık ve güvenliği etkileyen bir veya birden fazla riske karşı koruyan, çalışan tarafından giyilen, takılan veya tutulan tüm alet, araç, gereç ve cihazları,

KONSERVASYON: Derinin bozulmadan uzun süre depolanması için tuz, hava, güneş etkisi ile içinde bulunan su miktarının azaltılarak bekletilmesi,

KURU TAŞ: İşlenmiş derilerin kalınlıklarının standart hale getirilmesi için kuru taş makinesi ile ayarlanmasını,

KURU/MEKANİK İŞLEM: Yaş işlemlerden geçen ham derinin kurutulması ve bitim işlemlerine hazır hale gelmesi için yapılan kurutma işlemleri sürecini,

NÖTRALİZASYON: Boyama, yağlama ve retenaj maddelerinin deri içine daha iyi nüfuz etmesi için yapılan asit-baz dengeleme işlemini,

OPTİK KONTROL: Görsel kontrolü,

ÖLÇÜ MAKİNESİ: Derinin boyutlarını/yüzey alanını ölçmeye yarayan makineyi,

PENATRASYON: Kullanılan malzemelerin, nüfuziyetini/bağlanmasını,

PH KONTROLÜ: Asit, baz derecesinin kontrolünü,

PİKLE/PİKLAJ: Tabaklama öncesi asit ortamda derinin tabaklamaya hazırlanmasını,

POLİSAJ: Derinin doğal parlaklığını ortaya çıkarma işlemini,

PRES: İşlenmiş deriyi düzgülleştirmek, değişik desenler vermek ve verilen malzemeleri deri içine bağlama/penetre ettirmek için yapılan işlemleri,

RETANAJ: Deriye yeni özellikler kazandırmak için yapılan ikinci tabaklama işlemini,

RİSK: Tehlikeli bir olayın meydana gelme olasılığı ile sonuçlarının bileşimini,

SAMA: Özel enzimler yardımı ile deriyi tabaklamaya hazırlamak ve deriye elastikiyet kazandırmak hava alma özelliği kazandırmak için yapılan işlemleri,

TABAKLAMA: Bozulabilir haldeki derinin çeşitli tabaklama maddeleri ile fiziksel ve kimyasal işlemler uygulanarak dayanıklı hale getirilmesi işlemini,

TARAMA: Kürk-süet derilerin yüzeyindeki tüyleri açmak için derilere uygulanan işlemleri,

TAVLAMA/KURU DOLAP: İşlenmiş derilerin yumuşatılması/nem kazandırılması işlemini,

TEHLİKE: İnsanların yaralanması, hastalanması, malın veya malzemenin zarar görmesi, işyeri ortamının zarar görmesi veya bunların birlikte gerçekleşmesine sebep olabilecek potansiyel kaynak veya durumu,

TOZ ALMA: Zımparalama işleminden sonra deriden çıkan toz ve parçacıklarının temizlenmesini,

TRAŞ: Derinin istenilen kalınlığa getirilmesini,

ÜRETİM REÇETESİ: Deri üretiminde kullanılacak maddelerin isimleri, nicelikleri ile üretim yöntemlerini ve koşullarını tanımlayan yazılı bilgiyi,

YAĞ GİDERME: Derinin homojen olmayan ve bozulabilen doğal yağlarını özel kimyasallarla deriden uzaklaştırma işlemi,

YAĞLAMA: Derinin yumuşak, düzgün bir yapı alması için çeşitli yağlar ile yapılan işlemi,

YARMA: Cinsine ve kullanım amacına göre derinin, yarma makinesinde ayrılması işlemi,

YAŞ İŞLENTİ/SULU İŞLENTİ: Tabaklama öncesi, tabaklama ve tabaklama sonrası deriye uygulanan yağ/sulu aşamaların tümünü,

YIKAMA: Deri işlenti aşamalarında kullanılan fazla malzemenin arıtılmasını,

ZIMPARA: Deri kalınlığını ayarlamak ve yüzey düzgünlüğünü sağlamak için yapılan işlemi,

ZİG: İşlenmiş, yüzeyi düz hayvan derisini

ifade eder.

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ	7
2. MESLEK TANITIMI	8
2.1. Meslek Tanımı	8
2.2. Mesleğin Uluslararası Sınıflandırma Sistemlerindeki Yeri	8
2.3. Sağlık, Güvenlik ve Çevre ile İlgili Düzenlemeler	8
2.4. Meslek ile İlgili Diğer Mevzuat	8
2.6. Mesleğe İlişkin Diğer Gereklilikler	9
3. MESLEK PROFİLİ	10
3.1. Görevler, İşlemler ve Başarım Ölçütleri	10
3.2. Kullanılan Araç, Gereç ve Ekipman	27
3.3. Bilgi ve Beceriler	28
3.4. Tutum ve Davranışlar	29
4. ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE BELGELENDİRME	30

1. GİRİŞ

Deri İşlenti Operatörü (Seviye 4), ulusal meslek standardı 5544 sayılı Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK) Kanunu ile anılan Kanun uyarınca çıkartılan “Ulusal Meslek Standartlarının Hazırlanması Hakkında Yönetmelik” ve “Mesleki Yeterlilik Kurumu Sektör Komitelerinin Kuruluş, Görev, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik” hükümlerine göre MYK'nın görevlendirdiği İstanbul Tekstil ve Konfeksiyon İhracatçı Birlikleri (İTKİB) tarafından hazırlanmıştır.

Deri İşlenti Operatörü (Seviye 4), ulusal meslek standardı, sektördeki ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak değerlendirilmiş, MYK Tekstil, Hazır Giyim, Deri Sektör Komitesi tarafından incelendikten sonra MYK Yönetim Kurulunca onaylanmıştır.

2. MESLEK TANITIMI

2.1. Meslek Tanımı

Deri İşlenti Operatörü (Seviye 4); birim yöneticisi denetiminde, ham deriyi çeşitli işlemlere tabi tutarak kullanıma hazır yarı mamul haline getirme işlemlerini yapan ve/veya yapılmasını takip ederek çalışma ekibini yönlendiren kişidir.

Deri İşlenti Operatörü (Seviye 4), ham deri işlenti firmalarında deri işlentinin her aşamasını bizzat yürüten ve/veya takip eden kişidir.

2.2. Mesleğin Uluslararası Sınıflandırma Sistemlerindeki Yeri

ISCO 08: 7535 (Ham deri işleyiciler, tabakçılar ve postçular)

2.3. Sağlık, Güvenlik ve Çevre ile İlgili Düzenlemeler

3308 Sayılı Mesleki Eğitim Kanunu
4857 Sayılı İş Kanunu
Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği
Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimlerinin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik
Güvenlik ve Sağlık İşaretleri Yönetmeliği
İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği
Katı Atıkların Kontrolü Yönetmeliği
Kimyasal Maddelerle Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelik
Kişisel Koruyucu Donanım Yönetmeliği
Kişisel Koruyucu Donanımların İşyerlerinde Kullanılması Hakkında Yönetmelik
Makine Emniyeti Yönetmeliği
Patlayıcı Ortamların Tehlikelerinden Çalışanların Korunması Hakkında Yönetmelik
Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği

Ayrıca iş sağlığı ve güvenliği ve çevre ile ilgili yürürlükte olan kanun, tüzük ve yönetmeliklere uyulması ve konu ile ilgili risk analizi yapılması esastır.

2.4. Meslek ile İlgili Diğer Mevzuat

5362 Sayılı Esnaf Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu
İş Kanununa İlişkin Çalışma Süreleri Yönetmeliği
İş Kanununa İlişkin Fazla Çalışma ve Fazla Sürelerle Çalışma Yönetmeliği
Mesleki ve Teknik Eğitim Yönetmeliği
Yıllık Ücretli İzin Yönetmeliği

Ayrıca meslek ile ilgili yürürlükte olan kanun, tüzük ve yönetmeliklere uyulması esastır.

2.5. Çalışma Ortamı ve Koşulları

Deri İşlenti Operatörü (Seviye 4) çoğunlukla kapalı ortamda; fabrikalarda, atölyelerde ıslak zeminde ve laboratuvarlarda çalışır.

Deri İşlenti Operatörü (Seviye 4) çalışma ortamında yoğun deri kokusu, kimyasal madde ve ilaç kokularına maruz kalma gibi iş sağlığı ve güvenliği önlemleri gerektiren durumlar ile karşılaşabilir. Çalışma esnasında yapılan işin özelliğine göre uygun kişisel koruyucu donanım kullanır. Bu alanda çalışanlar deri mühendisleri ve çalışma ekibiyle iletişim halindedir.

2.6. Mesleğe İlişkin Diğer Gereklilikler

Mesleğe ilişkin diğer gereklilik bulunmamaktadır.

3. MESLEK PROFİLİ

3.1. Görevler, İşlemler ve Başarım Ölçütleri

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
A	İş yeri; kalite, çevre ve iş sağlığı ve güvenliği politikalarını uygulamak (Devamı var)	A.1	İş sağlığı ve güvenliği talimatlarını uygulamak	A.1.1	Yasa ve iş yerine özgü iş sağlığı ve güvenliği kurallarını uygular ve uygulanmasını sağlar.
				A.1.2	İş yerinde karşılaşılabilecek tehlikeleri belirler, riskleri değerlendirir ve tehlikelerin önlenmesini sağlar.
				A.1.3	Anında giderilemeyecek veya yetki alanı dışındaki acil durum veya kazayı derhal ilgili personele ve acil hizmet birimlerine bildirir.
				A.1.4	İşe uygun kişisel koruyucu donanım kullanır ve kullanılması sağlar.
				A.1.5	İSG koruma ve müdahale araçlarını uygun ve çalışır şekilde bulundurur ve bulundurulmasını sağlar.
				A.1.6	Yanıcı ve parlayıcı malzemelerin güvenli bir şekilde tutulmasını sağlar.
		A.2	Çevre güvenlik önlemlerini almak	A.2.1	Çevre korumaya karşı önlemleri yapılan işin gereklerine uygun şekilde öğrenir ve azami ölçüde uygular ve uygulanmasını sağlar.
				A.2.2	Doğal kaynakların ekonomik kullanımı için gerekli tespit ve planlama çalışmalarına katılır.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
A	İş yeri; kalite, çevre ve iş sağlığı ve güvenliği politikalarını uygulamak	A.3	Kalite güvence sistemi gerekliliklerine uygun çalışmak	A.3.1	İşlem formlarında yer alan talimatlara ve planlara göre kalite gerekliliklerini uygular ve uygulanmasını sağlar.
				A.3.2	Uygulamada izin verilen tolerans ve sapmalara göre kalite gerekliliklerini uygular ve uygulanmasını sağlar.
				A.3.3	Kalite sağlamadaki teknik prosedürleri, işin kalite gerekliliklerine uygun şekilde yapar.
				A.3.4	Operasyon bazında çalışmaların kalitesini denetleme çalışmalarına katılır.
				A.3.5	Makine, alet, donanım ya da sisteminin kalite gerekliliklerine uygun çalışır ve çalışılmasını sağlar.
				A.3.6	Hata ve arızaları oluşturan nedenlerin belirlenmesini ve ortadan kaldırılmasını sağlar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
B	İş organizasyonu yapmak	B.1	İşini planlamak	B.1.1	Hazırlanacak deri cinsine uygun süreç planlamasını birim yöneticisi ile yapar.
				B.1.2	Müşteri talebi ve/veya üretim planına göre zaman planlamasını birim yöneticisi ile yapar.
		B.2	Çalışma ortamının hazırlanmasını sağlamak	B.2.1	Birim yöneticisinden aldığı bilgiler doğrultusunda, deri işlenti aşamalarına uygun şekilde çalışma ortamının hazırlanmasını sağlar.
				B.2.2	Birim yöneticisinden aldığı bilgiler doğrultusunda, deri işlenti aşamalarına uygun şekilde çalışma ortamının temizlenmesini sağlar.
		B.3	Araç, gereç ve ekipman hazırlanmasını sağlamak	B.3.1	Deri işlenti aşamalarında kullanılacak araç, gereç ve ekipmanları kontrol ederek kullanıma hazırlanmasını sağlar.
				B.3.2	Tespit ettiği arıza ve eksikleri birim yöneticisine bildirir.
		B.4	Makine bakım ve onarımı yapılmasını sağlamak	B.4.1	Kullanılan makinelerin genel bakım ve onarımını makine bakımcı tarafından yapıp yapılmadığını takip eder.
				B.4.2	Kullanılan makinelerde oluşabilecek basit arızaları giderir.
		B.5	Üretim planını uygulamak	B.5.1	Birim yöneticisinden aldığı talimat doğrultusunda çalışma ekibine yönlendirme yapar.
				B.5.2	Üretim sürecini takip ederek işi kesintisiz yapar ve/veya yapılmasını takip eder.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
C	Tabaklama öncesi işlemler yapmak (Devamı var)	C.1	Ham deri asorti takibi yapmak	C.1.1	Ham derilerin cinsi, kalitesi ve korunma şekline göre ıslatma öncesi kontrol ve sınıflandırma işlemlerini takip eder.
				C.1.2	Kontrol ve sınıflandırma işlemi tamamlanan derilerin tartılma işlemini takip eder.
		C.2	Islatma işlemi yapmak	C.2.1	Derilerin cinsine göre dolaba/pervaneye/havuza alınma işlemini takip eder.
				C.2.2	Derilere cinsi, kalitesi ve korunma şekline uygun, miktar ve ısıdaki su ile ıslatma yapar.
				C.2.3	Islatma sonrası derilerin uygun sürede yıkanması ve bekletilmesi sürecini takip eder.
				C.2.4	Derilere ıslatma, PH, bome ve ısı kontrolü yapar ve yaş işlemler kriterlerine göre sonuçları değerlendirerek tespit ettiği hataları birim yöneticisine bildirir.
				C.2.5	Aldığı talimat doğrultusunda hataların giderilmesi için tekrar ıslatma yapar.
		C.3	Budama yapmak	C.3.1	İşlenen deri cinsi ve uygun sıralamaya göre derinin atık kısımlarının kesilmesini sağlar.
				C.3.2	Budanan derilerin tartılmasını sağlayarak derileri yaş işlemler kriterlerine göre kontrol eder
		C.4	Badana işlemini takip etmek	C.4.1	Zig deriye badana işlemi yapılmasını sağlar.
				C.4.2	İşlenen derinin kalınlığına uygun, kimyasal karışımı birim yöneticisinden aldığı bilgiler ve üretim reçetesi doğrultusunda hazırlar.
				C.4.3	Hazırladığı karışım ile deriye badana işlemi uygulanması ve derilerin uygun sürede istiflenmesi sürecini takip eder.
				C.4.4	Bekletilen derinin temizlenerek, yünlerinin sağlıklı bir şekilde alınması işlemlerini takip eder.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
C	Tabaklama öncesi işlemler yapmak (Devamı var)	C.5	Kireçleme işlemi yapmak	C.5.1	Kürk-süet hariç diğer derilere kireçleme yapar.
				C.5.2	Derilerin ağırlığı, cinsi ve korunma şekline göre kireçleme için uygun kimyasal karışımı birim yöneticisinden aldığı bilgiler ve üretim reçetesi doğrultusunda hazırlar.
				C.5.3	Derilere uygun miktar ve ısıdaki su ve hazırlanan karışım ile uygun sürede kireçleme yapar.
				C.5.4	Derilere fiziksel ve optik kontrol yapar ve yaş işlemler kriterlerine göre sonuçları değerlendirerek tespit ettiği hataları birim yöneticisine bildirir.
				C.5.5	Aldığı talimat doğrultusunda hataların giderilmesi için tekrar kireçleme yapar.
		C.6	Etleme işlemi takip etmek	C.6.1	İşlenen deri cinsine uygun makine ayarı yapar.
				C.6.2	Derilerin iç yüzeyindeki yağ tabakasının giderilmesi için kavaleta makinesinde yapılan işlemi takip eder.
				C.6.3	Etleme yapılan derilerin uygun biçimde budanması ve tartılması işlemlerini takip eder.
				C.6.4	Kürk-süet deride uygun sıralamaya göre 2. etleme yapılmasını sağlar.
		C.7	Kireç giderme işlemi yapmak (Devamı var)	C.7.1	Kürk-süet hariç diğer derilere kireç giderme yapar.
				C.7.2	Derilerin ağırlığı, cinsi ve korunma şekline göre kireç giderme için uygun kimyasal karışımı birim yöneticisinden aldığı bilgiler ve üretim reçetesi doğrultusunda hazırlar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
C	Tabaklama öncesi işlemler yapmak (Devamı var)	C.7	Kireç giderme işlemi yapmak	C.7.3	Derilere uygun miktar ve ısıdaki su ve hazırlanan karışım ile uygun sürede kireç giderme yapar.
				C.7.4	Derilere kesit PH, fiziksel ve optik kontrol yapar ve yaş işlemler kriterlerine göre sonuçları değerlendirerek tespit ettiği hataları birim yöneticisine bildirir.
				C.7.5	Aldığı talimat doğrultusunda hataların giderilmesi için tekrar kireç giderme yapar.
		C.8	Sama işlemi yapmak	C.8.1	Derilerin ağırlığı, cinsi ve korunma şekline göre sama için uygun kimyasal karışımı birim yöneticisinden aldığı bilgiler ve üretim reçetesi doğrultusunda hazırlar.
				C.8.2	Derilere uygun miktar ve ısıdaki su ve hazırlanan karışım ile uygun sürede sama yapar.
				C.8.3	Derilere PH, kürkte bome ve ısı kontrolü yapar ve yaş işlemler kriterlerine göre sonuçları değerlendirerek tespit ettiği hataları birim yöneticisine bildirir.
				C.8.4	Aldığı talimat doğrultusunda hataların giderilmesi için tekrar sama yapar.
				C.8.5	Derileri uygun su miktarı ve ısı ile durulanma ve yıkanarak süzdürülmesi işlemlerini takip eder.
		C.9	Yağ giderme işlemi yapmak (Devamı var)	C.8.6	Kürk-süet deriye uygun sıralamaya göre 2.sama yapar.
				C.9.1	Derilerin ağırlığı, cinsi ve korunma şekline göre yağ giderme için uygun kimyasal karışımı birim yöneticisinden aldığı bilgiler ve üretim reçetesi doğrultusunda hazırlar.
				C.9.2	Derilere uygun miktar ve ısıdaki su ve hazırlanan karışım ile uygun sürede yağ giderme yapar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
C	Tabaklama öncesi işlemler yapmak	C.9	Yağ giderme işlemi yapmak	C.9.4	Derilere PH ve fiziksel kontrol yapar ve yaş işlemler kriterlerine göre sonuçları değerlendirerek tespit ettiği hataları birim yöneticisine bildirir.
				C.9.5	Aldığı talimat doğrultusunda hataların giderilmesi için tekrar yağ giderme yapar.
				C.9.6	Derilerin süzdürülmesi işlemini takip eder.
				C.9.7	Kürk-süet deride uygun sıralamaya göre 2.yağ giderme yapar.
		C.10	Pikle işlemi yapmak	C.10.1	Pikle için uygun bome derecesini ayarlar.
				C.10.2	Derilerin ağırlığı, cinsi ve korunma şekline göre pikle için uygun kimyasal karışımı birim yöneticisinden aldığı bilgiler ve üretim reçetesi doğrultusunda hazırlar.
				C.10.3	Derilere uygun miktar ve ısıdaki su ve hazırlanan karışım ile uygun sürede pikle yapar.
				C.10.4	Pikle görmüş derilere banyo ve kesit PH kontrolü yapar ve yaş işlemler kriterlerine göre sonuçları değerlendirerek tespit ettiği hataları birim yöneticisine bildirir.
				C.10.5	Aldığı talimat doğrultusunda hataların giderilmesi için tekrar pikle yapar.
		C.11	Depikle işlemi yapmak	C.11.1	Kürk-süet derilere depikle yapar.
				C.11.2	Derilerin ağırlığı ve korunma şekline göre depikle için uygun kimyasal karışımı birim yöneticisinden aldığı bilgiler ve üretim reçetesi doğrultusunda hazırlar.
				C.11.3	Derilere uygun miktar, ısı ve bomedeki su ve hazırlanan karışım ile uygun sürede depikle yapar.
				C.11.4	Derilerin süzdürülerek boşaltılması işlemini takip eder.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
D	Tabaklama işlemleri yapmak	D.1	Tabaklama yapmak	D.1.1	Derilerin ağırlığı, cinsi ve korunma şekline göre deriyi uzun süreli koruyabilmek için uygun kimyasal karışımı birim yöneticisinden aldığı bilgiler ve üretim reçetesi doğrultusunda hazırlar.
				D.1.2	Derilere uygun miktar ve ısıdaki su ve hazırlanan karışım ile uygun sürede tabaklama yapar.
				D.1.3	Bazifikasyon, kesit, ve kaynama kontrolü yapar ve yaş işlemler kriterlerine göre sonuçları değerlendirerek tespit ettiği hataları birim yöneticisine bildirir.
				D.1.4	Aldığı talimat doğrultusunda hataların giderilmesi için tekrar tabaklama yapar.
				D.1.5	Derilerin süzdürülmesi işlemini takip eder.
		D.2	İstifleme işlemini takip etmek	D.2.1	Derilerin üst üste istiflenerek uygun sürede bekletilmesi sürecini takip eder.
		D.3	Asorti takibi yapmak	D.3.1	Derilerin istenilen mamul deri özelliğine göre sınıflandırılması işlemini takip eder.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
E	Tabaklama sonrası işlemler yapmak (Devamı var)	E.1	Sıkma işlemini takip etmek	E.1.1	Derilerin fazla sudan arındırılması için sıkma makinesinde yapılan işlemi takip eder.
		E.2	Yarma işlemini takip etmek	E.2.1	Videla derilerin yarma makinesinde istenilen kalınlığa uygun işlem görüp görmediğini takip eder.
				E.2.2	Derilerin ayrıştırılarak istifleme işlemini takip eder.
		E.3	Pudralama işlemini takip etmek	E.3.1	Zig derilere sıkma işlemi sonrası yapılan pudralama işlemini takip eder.
		E.4	Traş işlemini takip etmek	E.4.1	Traşlama işleminin derilerin kalınlığı ve istenilen mamul deriye uygunluğuna bakar..
				E.4.2	Deri cinsine göre yapılması gereken traşlama işlemini takip eder.
		E.5	Nötralizasyon işlemi yapmak	E.5.1	Derilerin ağırlığı ve cinsine göre nötralizasyon için uygun kimyasal karışımı birim yöneticisinden aldığı bilgiler ve üretim reçetesi doğrultusunda hazırlar.
				E.5.2	Derilere uygun miktar ve ısıdaki su ve hazırlanan karışım ile uygun sürede nötralizasyon yapar.
				E.5.3	Derilere banyo ve kesit PH kontrolü yapar ve yaş işlemler kriterlerine göre sonuçları değerlendirerek tespit ettiği hataları birim yöneticisine bildirir.
				E.5.4	Aldığı talimat doğrultusunda hataların giderilmesi için tekrar nötralizasyon yapar.
				E.5.5	Derilerin süzdürülme işlemini nötralizasyon işlemine göre takip eder.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Adı	Kod	Adı	Adı	Kod	Adı
E	Tabaklama sonrası işlemler yapmak (Devamı var)	E.6	Retenaj işlemi yapmak	E.6.1	Derilerin ağırlığı ve cinsine göre retenaj için uygun kimyasal karışımı birim yöneticisinden aldığı bilgiler ve üretim reçetesi doğrultusunda hazırlar.
				E.6.2	Derilere istenilen dolgunluğa ve sıklığa getirilmek için uygun miktar ve ısıdaki su ve hazırlanan karışım ile uygun sürede retenaj yapar.
				E.6.3	Deriye optik, kesit ve penetrasyon kontrolü yapar ve yaş işlemler kriterlerine göre sonuçları değerlendirerek tespit ettiği hataları birim yöneticisine bildirir.
				E.6.4	Aldığı talimat doğrultusunda hataların giderilmesi için tekrar retenaj yapar.
		E.7	Boyama işlemi yapmak	E.7.1	Derilerin ağırlığı ve cinsine göre istenilen rengi oluşturmak için uygun kimyasal karışımı birim yöneticisinden aldığı bilgiler ve üretim reçetesi doğrultusunda hazırlar.
				E.7.2	Derilere uygun miktar ve ısıdaki su ve hazırlanan karışım ile uygun sürede boyama yapar.
				E.7.3	Deriye optik, kesit ve penetrasyon kontrolü yapar ve yaş işlemler kriterlerine göre sonuçları değerlendirerek tespit ettiği hataları birim yöneticisine bildirir.
				E.7.4	Aldığı talimat doğrultusunda hataların giderilmesi için tekrar boyama yapar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
E	Tabaklama sonrası işlemler yapmak	E.8	Yağlama işlemi yapmak	E.8.1	Derilerin ağırlığı, cinsi ve istenilen mamul deri tipine göre yağlama için uygun kimyasal karışımı birim yöneticisinden aldığı bilgiler ve üretim reçetesi doğrultusunda hazırlar.
				E.8.2	Derilere uygun miktar ve ısıdaki su ve hazırlanan karışım ile uygun sürede yağlama yapar.
		E.9	Fiksasyon/bağlama işlemi yapmak	E.9.1	Derilerin ağırlığı ve cinsine göre deriye uygulanan retanaj boya ve yağlama işlemlerinin kimyasal olarak deriye bağlanması için uygun kimyasal karışımı birim yöneticisinden aldığı bilgiler ve üretim reçetesi doğrultusunda hazırlar.
				E.9.2	Derilere uygun miktar ve ısıdaki su ve hazırlanan karışım ile uygun sürede fiksasyon yapar.
				E.9.3	Derilerin süzdürülmesi ve uygun su miktarı ve ısı ile durulanması işlemlerini takip eder.
				E.9.4	Derilerin üst üste serilerek uygun şekil ve süreyle bekletilme sürecini takip eder.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
F	Kuru işlemler sürecinin tamamlanmasını sağlamak (Devamı var)	F.1	Yaş işlemler bitirmede kuru işlemleri takip etmek	F.1.1	Derilerin fazla sudan arındırılması ve yüzeyinin daha düzgün hale getirilmesi için sıkma makinesinde yapılan işlemi takip eder.
				F.1.2	Derinin yüzeyini düzeltmek ve belli bir nem oranına getirmek için uygun ısı ve basınçla makinede yapılan vakum kurutma işlemini takip eder.
				F.1.3	Sulu işlemleri tamamlanmış derilerin askılarda uygun süreyle bekletilerek kurutulması sürecini takip eder.
				F.1.4	Kurutulan derilerin nem ölçümünü yapar ve kuru işlemler kriterlerine göre sonuçları değerlendirir.
				F.1.5	Uygun nem ölçüsünde olan derilerin toplama ve istifleme işlemlerini takip eder.
		F.2	Kuru işlemleri takip etmek (Devamı var)	F.2.1	İşlenen deri cinsine göre derilerin mevcut nem oranını, uygun nem oranına getirmek için tavlama/kuru dolap işlemini takip eder.
				F.2.2	Videla derinin uygun yumuşaklığa getirilmesi için fiziksel yumuşatma işlemini takip eder.
				F.2.3	Nemlendirilen kürk-süet derilerin neminin kaybolmaması amacıyla istiflenerek uygun sürede bekletilme sürecini takip eder.
				F.2.4	Açık işlemi için makinede devir ve kalınlık ayarı yaparak derilerin uygun şekilde işlem görmesini takip eder.
				F.2.5	Zig ve videla derilere uygulanan traş işlemini istenilen mamul deri tipine göre takip eder.
				F.2.6	Kürk derilere uygulanan zımpara işlemi için makinede kalınlık ve devir ayarı yaparak derilerin uygun şekilde zımparalanması işlemini takip eder.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
F	Kuru işlemler sürecinin tamamlanmasını sağlamak (Devamı var)	F.2	Kuru işlemleri takip etmek	F.2.7	İstenilen mamul deri tipine göre kürk-süet derilerde tüyleri parlatmak amacıyla uygun kimyasalları üretim reçetesine göre hazırlayarak derilere uygulanan ilaçlama işlemini takip eder.
				F.2.8	İstenilen mamul deri tipine göre kürk-süet derilerin yüzeyindeki tüyleri açmak için derilere uygulanan tarama işlemini takip eder.
				F.2.9	Uygun sıcaklık, basınç ve zaman ayarlaması yaparak kürk-süet derilere uygulanan ütü/pres işlemini takip eder.
				F.2.10	İstenilen mamul deri tipine göre kürk-süet derilerde tüy uzunluğunu eşit hale getirebilmek için tüylerin kırılması işlemini takip eder.
				F.2.11	İstenilen mamul deri tipine göre kuru işlemler görmüş kürk-süet derilere uygulanan boyama, yağlama ve retenaj gibi kimyasal işlemleri takip eder.
				F.2.12	İstenilen mamul deri tipine göre boyama işlemleri tamamlanmış kürk-süet derilere yeniden nem kazanması için uygulanan tavlama işlemini takip eder.
				F.2.13	Derilere çap kazandırmak amacıyla gergi makinesinde uygun süreyle yapılan gergi işlemini takip eder.
				F.2.14	Deriye şekil vermek için deri kenarlarının uygun şekilde budanması işlemini takip eder.
				F.2.15	İstenilen mamul deriye uygun kuru işlemler kriterlerine göre kalite kontrol ve sınıflandırma işlemlerini takip eder.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
G	Bitim işlemleri yapmak (Devamı var)	G.1	Asorti takibi yapmak	G.1.1	İstenilen mamul deri tipine göre derilere fiziksel kontrol yapılmasını sağlar.
				G.1.2	İstenilen mamul deri tipine göre sınıflandırma yapılmasını sağlar.
		G.2	Yüzey boyama işlemi yapmak	G.2.1	İşlenen deri cinsi ve istenilen mamul deri tipine göre yüzey boyama işlemi için uygun kimyasal karışımı birim yöneticisinden aldığı bilgiler ve üretim reçetesi doğrultusunda hazırlar.
				G.2.2	İşlenen deri cinsi ve istenilen mamul deri tipine göre yüzey boyama işlemi yapılacak makinelerde uygun ayarlamayı yapar.
				G.2.3	Derilerin pistole makinesinde uygun şekilde işlem görmesini sağlar.
				G.2.4	Derilerin silindirik boya makinesinde uygun şekilde işlem görmesini sağlar.
				G.2.5	Derilerin perde makinesinde uygun şekilde işlem görmesini sağlar.
				G.2.6	Yüzey boyama işlemi sırasında oluşabilecek hataların tespiti ve anında düzeltilmesi amacıyla bitim işlemleri kriterlerine göre ara ve sürekli kalite kontrol yapar ve birim yöneticisine bildirir.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
G	Bitim işlemleri yapmak (Devamı var)	G.3	Pres işlemi yapmak	G.3.1	İşlenen deri cinsi ve istenilen mamul deri tipine göre pres işlemi için uygun ısı ve basınç ayarı yapar.
				G.3.2	Derilerin hidrolik pres makinesinde uygun şekilde işlem görmesini sağlar.
				G.3.3	Derilerin silindirik pres makinesinde uygun şekilde işlem görmesini sağlar.
				G.3.4	Derilerin finifleks makinesinde uygun şekilde işlem görmesini sağlar.
				G.3.5	Derilerin kağıt transfer makinesinde uygun şekilde işlem görmesini sağlar.
				G.3.6	Pres işlemi sırasında oluşabilecek hataların tespiti ve anında düzeltilmesi amacıyla, bitim işlemleri kriterlerine göre ara ve sürekli kalite kontrol yapar ve birim yöneticisine bildirir.
		G.4	Polisaj işlemi yapmak	G.4.1	Derinin doğal parlaklığını ortaya çıkarmak için uygun kimyasal karışımı birim yöneticisinden aldığı bilgiler ve üretim reçetesi doğrultusunda hazırlar.
				G.4.2	Derilerin uygun süreyle kimyasal işlem görmesini sağlar.
				G.4.3	Derinin doğal parlaklığını ortaya çıkarmak için uygun süreyle fiziksel işlem görmesini sağlar.
				G.4.4	Deriye fiziksel ve optik kontrolü yapar ve bitim işlemleri kriterlerine göre sonuçları değerlendirerek tespit ettiği hataları birim yöneticisine bildirir.
G.4.5	Aldığı talimat doğrultusunda hataların giderilmesi için derilere tekrar polisaj işlemi uygular.				

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
G	Bitim işlemleri yapmak	G.5	Kuru dolap işlemini takip etmek	G.5.1	Zig ve kürk-süet derilere uygulanan kuru dolap işlemini takip eder.
				G.5.2	İstenilen mamul deri tipine göre yapılması gereken kuru dolap işlemlerini takip eder.
				G.5.3	Boyama öncesi ve/veya sonrası uygulanan bitim işlemleri biçimine uygun yapılması gereken kuru dolap işlemini takip eder.
		G.6	Gergi/çivi işlemini takip etmek	G.6.1	İşlenen deri cinsi ve istenilen mamul deri tipine göre deriye son şeklini verme ve çap kazandırmak için gergi makinesinde yapılan işlemi takip eder.
		G.7	Budama işlemini takip etmek	G.7.1	Deriye son şeklini vermek için deri kenarlarının uygun şekilde kesilmesini sağlar.
		G.8	Ölçme işlemini takip etmek	G.8.1	Ölçü makinesinde derilerin ölçülmesini sağlar.
				G.8.2	Ölçülen derilerin yüzeylerine ebatlarının yazılmasını sağlar.
		G.9	Paketleme işlemini takip etmek	G.9.1	Derilerin, istenilen mamul deri tipine uygun şekilde paketlenmesini sağlar.
				G.9.2	Paketlenen derilerin depolanması ve/veya sevkiyatının yapılması sürecini takip eder.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
H	Mesleki gelişime yönelik faaliyetleri yürütmek	H.1	Meslek ile ilgili eğitim faaliyetlerine katılmak	H.1.1	Meslek ile ilgili yenilikleri takip eder.
				H.1.2	Yönetim tarafından belirlenen mesleki eğitim ve organizasyonlara katılır.
				H.1.3	Mesleği ile ilgili belirlediği eğitim eksikliklerini yönetime bildirir.
		H.2	Mesleki yayınları takip etmek	H.2.1	Bilgi ve becerilerini ilgili kişilere aktarır.
				H.2.2	Astlarının mesleki gelişimini takip eder, yönetime bildirir.

3.2. Kullanılan Araç, Gereç ve Ekipman

1. Askı kurutma makinesi
2. Çeşitli deri kimyasalları
3. Çeşitli makine aparatları
4. Finifleks makinesi
5. Gergi/çivi makinesi
6. Havuz
7. Hidrolik pres makinesi
8. İşkefe makinesi (pat-pat)
9. Kağıt transfer makinesi
10. Kavaleta makinesi
11. Kesici çeşitleri
12. Kişisel koruyucu donanım
13. Ölçü makinesi
14. Perde makinesi
15. Pervaneli tekne
16. Pistole makinesi
17. Sıkma makinesi
18. Silindirik boya makinesi
19. Silindirik pres makinesi
20. Tarak
21. Traş makinesi
22. Ütü
23. Vakum kurutma makinesi
24. Yarma makinesi
25. Yaş ve kuru dolaplar
26. Zımpara makinesi

3.3. Bilgi ve Beceriler

1. Acil durum bilgisi
2. Araç, gereç ve ekipman bilgisi
3. Artık ve atıkların kaynakta doğru ayrılması bilgisi
4. Çalışma ortamındaki tehlike işaretleri bilgisi
5. Çevre koruma uygulamaları bilgisi
6. Doğrulama ve kıyaslama bilgi ve becerisi
7. Ekip içinde çalışma becerisi
8. El becerisi
9. El-göz koordinasyon becerisi
10. Görevi ile ilgili teknolojik yenilikleri araştırabilme becerisi
11. Ham deri bilgisi
12. İletişim yeteneği
13. İş sağlığı ve güvenliği önlemleri bilgisi
14. İşyeri çalışma prosedürleri bilgisi
15. Kalite bilgisi
16. Kayıt tutma becerisi
17. Malzeme bilgisi
18. Malzemeyi etkin ve verimli şekilde kullanabilme bilgi ve becerisi
19. Mesleğe ilişkin yasal düzenlemeler bilgisi
20. Mesleki terim bilgisi
21. Organizasyon becerisi
22. Öğrenme ve öğrendiğini aktarabilme yeteneği
22. Ölçme ve değerlendirme bilgisi
23. Problem çözme yeteneği
24. Raporlama becerisi
25. Renk bilgisi
26. Tehlikeli atık ve artık bilgisi
27. Temel çalışma mevzuatı bilgisi
28. Temel düzeyde deri işlenti teknikleri bilgisi
29. Temel düzeyde deri işlenti teknikleri uygulayabilme becerisi
30. Temel düzeyde deri kimyasalları bilgisi
31. Temel düzeyde deri makinelerini kullanabilme bilgi ve becerisi
32. Zamanı iyi kullanabilme becerisi

3.4. Tutum ve Davranışlar

1. Acil ve stresli durumlarda soğukkanlı ve sakin olmak
2. Beraber çalıştığı kişileri yönlendirmek
3. Bilgi, tecrübe ve yetkisi dahilinde karar vermek
4. Çalışma zamanını iş emrine uygun şekilde etkili ve verimli kullanmak
5. Çalışmalarında planlı ve organize olmak
6. Çevre korumaya karşı duyarlı olmak
7. Çevre, kalite ve İSG mevzuatında yer alan düzenlemeleri benimsemek
8. Deneyimlerini iş arkadaşlarına aktarmak
9. Eğitmeye ve öğretmeye istekli olmak
10. Ekip içerisinde uyumlu çalışabilmek ve ekibi yönetmek
11. Görev tanımını, görevi ile ilgili talimatları ve sorumluluklarını bilmek ve yerine getirmek
12. Görevi ile ilgili yenilikleri izlemek ve uygulamak
13. Grup toplantılarına katılmak
14. Güvenli çalışma şartlarına uymak ve uyulmasını sağlamak
15. İnsan ilişkilerine özen göstermek
16. İşyeri çalışma prensiplerine uymak
17. İşyerinde doğru kişilere, zamanında ve doğru bilgi aktarmak
18. İşyerine ait araç, gereç ve malzemelerin kullanımına özen göstermek
19. Kimyasal maddelerle çalışma kurallarına uymak
20. Mesleki gelişim için araştırmaya istekli olmak
21. Sorumluluğu dahilindeki iş ve işlemlerde inisiyatif almak
22. Süreç kalitesine özen göstermek
23. Tehlike durumlarını dikkatle algılayıp ilgilileri bilgilendirmek
24. Temizlik, düzen ve işyeri tertibine özen göstermek

4. ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE BELGELENDİRME

Deri İşlenti Operatörü (Seviye 4) meslek standardını esas alan ulusal yeterliliklere göre belgelendirme amacıyla yapılacak ölçme ve değerlendirme, gerekli şartların sağlandığı ölçme ve değerlendirme merkezlerinde yazılı ve/veya sözlü teorik ve uygulamalı olarak gerçekleştirilecektir.

Ölçme ve değerlendirme yöntemi ile uygulama esasları bu meslek standardına göre hazırlanacak ulusal yeterliliklerde detaylandırılır. Ölçme ve değerlendirme ile belgelendirmeye ilişkin işlemler Mesleki Yeterlilik, Sınav ve Belgelendirme Yönetmeliği çerçevesinde yürütülür.